

Kommunal- og regionaldepartementet
Boks 8112 Dep
0032 Oslo

Statens forurensningstilsyn
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@sft.no
Internett: www.sft.no

Dato: 21.09.2006
Vår ref.: 2006/851 008
Deres ref.:
Saksbehandler: Benedikte Strøm, telefon: 22 57 36 68

Høringsuttalelse vedr. endringer i teknisk forskrift (TEK) og forskrift om saksbehandling og kontroll (SAK) under plan- og bygningsloven

Statens forurensningstilsyn (SFT) viser til Kommunal- og regionaldepartementets (KRDs) brev av 13. juni 2006. Vi har følgende merknader:

Nye energikrav i TEK

SFT er generelt positive til at det innføres nye, skjerpede energikrav til bygninger samt krav om tilrettelegging for bruk av nye fornybare energikilder.

Skjerpede energikrav, som gir lavere energibehov i nye og rehabiliterte bygninger, er et kostnadseffektivt tiltak for å begrense de norske klimagassutslippene. Det samme er økt bruk av nye fornybare energikilder. SFT viser i denne sammenheng til vår tiltaksanalyse fra 2005 for reduksjon av klimagassutslipp i Norge. Tiltaksanalysen viser at en betydelig satsing på energisparing og fornybare energikilder på sikt kan være et alternativ til utbygging av konvensjonelle gasskraftverk i Norge. I tiltaksanalysen forutsatte SFT, på basis av aktivitetsdata fra St.meld. nr. 8 (2004-2005) Perspektivmeldingen 2004, at Norge vil ha et utslipp på om lag 9,7 tonn CO₂ fra konvensjonelle gasskraftverk i 2020 dersom ingen nye virkemidler tas i bruk. I lys av dette legger SFT til grunn at både energisparing og ny fornybar energiproduksjon kan vurderes som klimagassreducerende tiltak, fordi tiltakene reduserer eller utsetter behovet for å bygge gasskraftverk. Økt satsing på fornybar energi og energisparing vil i tillegg redusere forbruket av fossile brenslere til oppvarming.

SFT har enkelte merknader til forskriftsutkastet og redegjørelsen i vedlegg 1 til høringsbrevet.

I vedlegg 1 til høringsbrevet heter det at energibruken i den norske bygningsmassen bidrar til 10-15 prosent av de samlede klimagassutslippene (s. 4). SFT antar at dette tallet omfatter både de direkte energirelaterte CO₂-utslippene fra bygningsmassen og de

indirekte utslippene knyttet til forbruk av elektrisk kraft og varme basert på fossil energiproduksjon utenfor bygningsmassen – uavhengig av om utslippene finner sted i eller utenfor Norge. De direkte energirelaterte CO₂-utslippene fra bygningsmassen utgjorde i 2004 på om lag 4 prosent av de totale norske klimagassutslippene.

I utkastet til ny § 8-24 i TEK heter det at byggverk skal prosjekteres og utføres slik at en vesentlig del av varmebehovet kan dekkes av nye fornybare energikilder dersom dette er lønnsomt i et livsløpsperspektiv. SFT støtter forslaget om å innføre en bestemmelse om tilrettelegging for nye fornybare energikilder. SFT viser i denne sammenheng til at en undersøkelse SSB har foretatt av husholdningenes oppvarmingsutstyr viste at 19 prosent av alle husholdninger kun hadde mulighet til å fyre med elektriske ovner og/eller varmekabler i 2001. Blant blokkleilighetene hadde hele 49 prosent bare elektriske ovner og/eller varmekabler. Bare 8 prosent av husholdningene hadde egen eller felles sentralfyr eller utstyr for å ta i bruk fjernvarme. Dette utgjør et hinder for innfasing av nye fornybare energikilder. SFT imøteser utviklingen av veiledningen til forskriften, der det vil gis nærmere informasjon om hvordan lønnsomhetsbetraktningene skal gjennomføres. Etter det SFT er kjent med finnes det i dag ikke standarder for å vurdere lønnsomheten av å tilrettelegge for fornybar energi. Utviklingen av en felles metode vil være viktig for å sikre en enhetlig og aktiv håndheving av kravet i kommunene.

Krav til utvendige vannforsynings- og avløpsanlegg i TEK

SFT ser at det er stor grad av overlapp mellom de foreslåtte, funksjonsbaserte kravene i TEK §§ 12-3 og 12-3.1 og de kravene som stilles i medhold av forurensningsloven for å beskytte miljøet mot uheldige virkninger av utslipp av avløpsvann. For eksempel vil de foreslåtte kravene om bortledning av avløpsvann i takt med tilført vannmengde, håndtering av overvann og tetthet mot lekkasjer i TEK §§ 12-3 og 12-3.1 ha sitt motstykke i nylig vedtatte bestemmelser i forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) §§ 12-7, 13-6 og 14-5. I henhold til disse bestemmelsene, som trer i kraft 1. januar 2007, skal avløpsnett dimensjoneres, bygges, drives og vedlikeholdes med utgangspunkt i den beste tilgjengelige teknologi og fagkunnskap, særlig med hensyn til avløpsvannets mengde og egenskaper, forebygging av lekkasjer, og begrensning av forurensning av resipienten som følge av overløp.

SFT er i utgangspunktet positiv til at det utarbeides tekniske krav i TEK for å sikre at utvendige vannforsynings- og avløpsanlegg planlegges og utføres slik at helse, miljø og sikkerhet ivaretas. Vi antar at de foreslåtte kravene i TEK og kravene som stilles i medhold av forurensningsloven kan fungere godt ved siden av hverandre. Dette forutsetter at TEK og veiledningen til denne utformes under hensyntagen til reguleringen av avløpsområde i medhold av forurensningsloven. For å lette oversikten for brukerne, foreslår SFT at veiledningen til TEK inneholder en henvisning til de kapitlene i forurensningsforskriften som gjelder avløp. Vi forutsetter at SFT blir involvert når veiledningen til forskriften skal utarbeides.

Av hensyn til brukerne, mener SFT videre at begrepsbruken i de nye bestemmelsene om utvendige vannforsynings- og avløpsanlegg i TEK bør sees i sammenheng med begrepsbruken i de nylig vedtatte bestemmelsene om avløp i forurensningsforskriften. I

ny § 11-3 i forurensningsforskriften er begrepet ”avløpsanlegg” definert som ethvert anlegg for håndtering av avløpsvann som består av en eller flere av følgende hovedkomponenter: avløpsnett (transportsystem som samler opp og fører avløpsvann fra bolighus eller andre bygninger med innlagt vann), renseanlegg og utslippsanordning. Begrepet omfatter således mer enn bare utvendige avløpsnett. De foreslåtte bestemmelsene i TEK er ment å omfatte utvendige private stikkledninger og offentlige VA-anlegg fra vannverk til renseanlegg eller utslipp. For å unngå misforståelser, anbefaler SFT at overskriften ”Avløpsanlegg” i utkastet § 12-3 endres til ”Utvendige avløpsanlegg” og at overskriften ”Ledningsnett for avløp” i utkastet § 12-3.1 endres til ”Utvendige ledningsnett for avløp”.

Endringer i SAK § 16 nr. 1 og 2 om varsel til naboer og gjenboere

SFT mener at det er positivt at SAK § 16 nr. 1 og 2 foreslås endret slik at bestemmelsen blir i samsvar med pbl. § 94 nr. 3 og §§ 81 tredje ledd og 86a bokstav a. Også i de nylig vedtatte bestemmelsene i forurensningsforskriften er systemet slik at uttalelser må være kommet til søker innen fristen, jf. §§ 12-4 nr. 2, 13-4 nr. 2 og 15-4 nr. 2.

Med hilsen

Julie Danbolt Ajer (e.f.)
Juridisk sjef

Benedikte Strøm
Rådgiver

Kopi til: Miljøverndepartementet